

SLOVENE

Štev. 63 **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 17. marca 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vsprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvesta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvesta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Dogodki na du- najškem vseučilišču.

(Iz vseučiliških krogov.)

Dunajsko vseučilišče in Slovenci.

Ker Slovenci in sploh Jugoslovani nimamo v tej državni polovici svojega vseučilišča, smo prisiljeni študirati na tujih vseučiliščih, prav tako Rusini in deloma tudi Čehi. Popolnoma jasno je, da se je radi tega že od nekdaj večina slovanskega dijaštva zatekala na dunajsko vseučilišče, ne samo ker je Dunaj veliko mesto, marveč še posebno vzpričo tega, ker se je na Dunaju čutilo nekako doma, saj je vendar Dunaj sredi Avstrije, v kateri žije toliko različnih narodov, in ker je mnenja, da mora Dunaj kot središče mnogonarodne države ohraniti v gotovem smislu svoj mejnarodni značaj v kljub svojemu morebiti na zunaj nemškemu licu. Prav tako je mladina logično sklepala, da mora biti tudi dunajsko vseučilišče kot najvišji kulturni zavod cele države dostopno vsem avstrijskim narodom brez razločka ter nikakor ne sme biti privileg samo enega dela državljanov, marveč vsi morajo imeti enake pravice. Ker vlada Slovanom ne da dovolj vseučilišč, je vendar najmanj, kar morejo zahtevati, da se morejo na najvišjem kulturnem zavodu države, katerega pomagajo tudi sami vzdrževati, vse slovanske narodnosti kot pod okriljem skrbne matere, ki ne pozna strankarsva, prosto in svobodno razvijati.

Do leta 1848, bi rekli, je dunajsko vseučilišče odgovarjalo vsaj deloma tej svoji nalogi. Učenci vseh avstrijskih narodov so zasedali stolice dunajske »almae matris«. Prav tako je učenjak slovanskega rodu mogel doseči najvišje mesto v akademskem senatu, kakor kak Nemec. In res, zgodovina dunajskega vseučilišča nam imenuje mnogo slovenskih učenjakov, ki so bili »rectores magnifici« dunajskih visokih šol. Kakor hitro pa se je z rastočo kulturo jela vzbujati med Nemci tudi narodna zavest, ki se je

tekem časa izprevrila v skrajno narodno nestrpnost napram sosednim slovanskim narodom, ki jih je hotel nemški nacionalizem pod vladno egido popolnoma ponemčiti, tedaj je tudi dunajsko vseučilišče, čigar mejnarodni avstrijski značaj se je leta 1848. zadnjikrat pokazal v tako lepi luči, jelo polagoma izgubljati svoj avstrijski značaj ter je postalo gnezdo nemškega nacionalnega mišljenja. V duhu časa in pod vplivom nacionalnega dijaštva se je preustvaril tudi akademski senat: Slovanski učenjaki so lahko čakali leta in leta zaman, da bi jih poklicali na dunajsko vseučilišče, dočim sta vlada in senat klicala na Dunaj nemške učenjake iz rajha navadno iz zgolj nacionalnih motivov brez ozira na njih znanstveno izvirnost. Tako se je slovanski učeči element izrinil z dunajskega vseučilišča: iz avstrijskega vseučilišča je postala nemška univerza par excellence. Slovansko dijaštvo pa je polagoma, čim bolj je naraščalo nacionalno dijaštvo, izgubljalo pravico za pravico, tako dolgo, da danes nima prav nobene več: slovanska beseda se javno ne sme izpregovoriti, slovanski trak ne pokazati, da še celo objave slovanskih dijaških društev morajo biti nabite tudi v nemškem jeziku. Tako je to vseučilišče v srcu države, ki bi moralo biti ognjišče narodne strpnosti, postalo polagoma gnezdo največjega sovraštva med nemškim in nemškimi narodi, tako je izgubilo svoj avstrijski značaj ter padlo na nivo provincialne nemške univerze kot sta oni v Inomestu ali Črnovicah. Na mesto prejšnjega avstrijskega značaja je stopila krinka gostoljubnosti, za katero se skriva nemško-nacionalno gospodstvo.

Slovansko dijaštvo pa se zaveda tega krivičnega početja, vendar je v kljub temu do zadnjega mirno trpelo. Ali vsak lonec enkrat vzkipi. Nemško - nacionalno dijaštvo z vednim svojim bobnanjem pri vsaki priliki, da se oni »Hausheer«, Slovani pa le »unliebsame Gäste«, ne da bi jih bili kompetentni krogi zavrnilo v kljub opetovanim opominom, pisanje nemških listov, ki zgoraj

omenjeno stališče vedno in povsod odobravajo, končno dejanske razmere na vseučilišču samem, ki dokazujejo vse prej kot pa enakopravnost Slovanov, so potisnile slovansko dijaštvo v položaj, v katerem se sedaj nahaja. In ko je izdal rektor oni famozni oklic, v katerem povdarja indirektno nemški značaj dunajskega vseučilišča ter ga stavi v eno vrsto z nemško univerzo v Pragi, imenujoč jo »Schwesteruniversität«, tedaj je morala že itak preziranemu slovanskemu dijaštvu zavreti kri, in priti je moralo do razmer, kakor jih vidimo sedaj.

Slovansko dijaštvo je stopilo na noge, hoteč pokazati, da na dunajskem vseučilišču pri teh razmerah ni prostora za Slovane, ker tu se šopiri nemški nacionalizem, ki pritiska ob steno vsak pojav slovanskega duha. Dunajsko vseučilišče je gorko gnezdo za wolffjanske in Schönererjeve ideje, kar stopa vsak dan jasnejše na dan; in tu naj se Slovani dobro počutijo?!

Torej zadnjega odpora nikakor niso krive praške demonstracije proti Nemcem, in kdor bi hotel dogodke na Dunaju razlagati na podlagi praških ekscesov, bi bil popolnoma napačni sledi.

Teh kravalov so se tudi Čehi najmanj, skoro da nič, udeleževali. Poročila dunajskih listov so v tem oziru popolnoma napačna. Predvsem so Slovenci in Hrvati s Srbi, torej Jugoslovani, povzdignili svoj glas, nikakor ne da bi demonstrirali v prilog češkim demonstracijam, kot se je izprva mislilo, ampak edino le z namenom protestirati proti rektorjevemu oklicu, ki naj jasno dokumentuje nemški značaj dunajskega vseučilišča. Torej tak je vodilni motiv zadnjih dogodkov, in razlagati jih drugače bi se reklo varati samega sebe. Tako imajo te demonstracije vse drugačen, globočji pomen, kajti niso zrasle iz sovraštva do Nemcev, marveč le v obrambo svojih pravic in varstvo avstrijskega značaja dunajskega vseučilišča. S tega stališča je treba presojati zadnje iz-

grede in odtod tudi sklepati na vse konsekvence.

Kakor je bilo čitati v nemških listih, namerava vlada z vso resnostjo nastopiti proti dijaškim izgreedom. Kdor uvaža zgorajšne vrstice, bo pač prišel do prepričanja, da je to najslabša pot, ki do trajnega miru gotovo ne vede. S terorizmom in orožjem teh razmer ne bodo sanirali. Z represalijami se dajo nemiri pač ustaviti za kratek čas, da pri prvi priliki s podvojeno silo butijo na dan. Tudi sme biti vlada prepričana, da bi v tem slučaju od slovanske strani naletela na tak odpor, kakršnega že dolgo ni videla.

Nastop dunajskih slovanskih visokošolcev je vzbudil v domovini povsod najsimpatičnejši odmev. Dijaštvo sme biti prepričano, da stoji za njim v domovini vsi kot en moč. To naj jih bodri v težkem boju in pa zavest, da mora pravica prej ali slej zmagati.

Državni zbor.

Dunaj, 16. marca.

Dvojna mera.

Vedno stara pesem. Zgodovina avstrijskega parlamenta zadnjih 15 let pač vé povedati, da so mladočeški poslanci za časa koalicije pričeli z obstrukcijo. A to so bili le poskusi mlade močne stranke, ki se je s komolci hotela preriti do vladne mize ter si priboriti v zbornici veljavo, ki ji je pristojala po vsi pravici. Obstrukcijo v pravem pomenu besede so pričele tri nemške stranke proti vladi grofa Badenija in tedanji večini. Proučili so ves poslovnik do zadnje črke, iztaknili vse njegove pomanjkljivosti in vrzeli, katerih so se posluževali skoraj dve leti. Vrgli so Badenija, barona Gautscha in grofa Thuna, obenem s pomočjo poljskega kluba razrušili prejšnjo večino. Uporabili so vsa sredstva in vse zvijače, ki so mogoče v okviru oklopnega poslovnika.

S tem pa so temeljito dokazali, da se more obstrukcija omejiti in zaveziti le tedaj, ako se poslovnik zboljša, oziroma poostri.

Dr. pl. G r a b m a y r in drugi zmernejši nemški poslanci so se trudili dneve in tedne s premembo poslovnika. Ko pa je lansko leto dotični odsek dovršil svoje tlačansko delo, tedaj so radikalni Nemci takoj

LISTEK.

Stoletnica frančiškanske župnije v Ljubljani.

(Dalje.)

Veliko je bilo pomanjkanje duhovščine. Koliko redovnikov je služilo na župnijah za upravitelje, za kaplane! Tedaj je prišlo knezondškofijski kuriji na misel, naj bi se Skrinjar postavil na kako župnijo, frančiškansko pa naj opravljajo frančiškani sami, saj je glavno pastirsko delo itak v njihovih rokah. Skrinjar je šel za župnika v Gorje, frančiškanski provincijal v Novem mestu pa je prejel dekret, katerega objavimo radi važne vsebine:

Velečast. frančiškanskemu provincijalatu v Novem mestu!

Z najvišjim reskriptom dvorne pisarne z dne 7. jul. je bilo določeno, da tukajšnja frančiškanska cerkev, katera s samostanom vred je bila last avguštincev, je kljub temu, da je določena za novo župnijo Marijno

Oznanjenje, vendar prava samostanska cerkev, zategadelj je novo župnijo šteti med samostanske župnije in je vedno kot taka smatrati, dasi je dotirana iz verskega zaklada po beneficiju sv. Jurija in dasi je dozdej bil na njej nastavljen svetni duhovnik.

Iz teh ozirav pritrjuje najvišje mesto vsem predlogom deželnega glavarstva gledé nameščenja župnika in kaplanov in jih potrjuje in izjavlja, da so te naredbe, v sled katerih se imajo samostanske župnije namestiti z redovnimi osebami, navedenim razmeram popolnoma primerne.

Predlogi so ti-le:

a) Redovni župnik se po prestani skušnji potrdi od ordinarijata, druge prezentacije ni treba; to tem manj, ker se skrbi za župnijo posveti celo samostansko osobje, ki obstoja z najvišjim dovoljenjem. Župnik prejme 150 gld. na leto.

b) Da se tudi kaplanski mesti spolnita z redovniki, prejmeta oba kaplana 250 gld. na leto, z mašami se pa ne oblože.

c) Onih 250 gld., ki jih je prejemal

drugi kaplan iz Schilling-ove ustanove, naj bo deležen kak kaplan na deželi.

Ta najvišja naredba, dobesedno prepisana iz najvišjega odloka z dne 25. julija, št. 5393, se dá velečast. provincijalatu na znanje v ta namen, da v štirinajstih dneh določi tri redovnike, enega za župnika, dva pa za kaplana itd.

Od knezondškofijskega ordinarijata ljubljanskega, dne 31. julija 1804.

Jurij Gollmayr,
generalni vikarij.

Provincijal p. Kastulus Bobek je odgovoril 13. avgusta 1804, da je z osobjem zelo v zadregi (frančiškani so imeli takrat mnogo šol v oskrbi) in dasi je poveritev odlične župnije častna za red, je vendar mislil odkloniti to čast, ko bi ne imel načela, kolikor je le mogoče ustreči najvišji odredbi. Radi tega imenuje župnikom d. p. Antona Jevnikarja, tedanjega ljubljanskega gvardjana, da se ohrani red in mir v hiši; kaplanoma pa določi p. Klavdija Mediča in p. Gilberta Martinica.

Preč. knezondškofijstvo je to imenovanje potrdilo in tako je sprejel frančiškanski red župnijo Marijno Oznanjenje v svojo oskrb. Po istem načinu se nastavlja vedno župnijski upravitelji; provincijal jih imenuje in predloži knezondškofijstvu v potrdilo, prečastitoisto jim pošlje dekret. Župni upravitelj ima potrebno župnijsko jurisdikcijo ter oskrbuje župnijo in pisarno s pomočjo kapelanov, a celi samostan sodeluje v dušnem pastirstvu. Zemeljska plača je bila za župnika odmerjena na 150 gld., za vsacega kaplana po 125 gld., za cerkvenika 80 gld., torej stane vsa duhovščina s cerkvenikom vred na leto 480 gld. starega denarja, po naše 1008 kron. In tako je še danes.

Dosedaj so službovali kot župni upravitelji:

P. Anton Jevnikar 1804—1806, p. Klavdij Medič 1806—1808, p. Gilbert Martinic 1808—1809, p. Paskal Skrbinec 1810—1815, p. Leonard Kosar 1815—1829, p. Felician Rant 1830—1840, p. Kalist Omejec 1840 do 1847, p. Emilijan Stukelj 1847—1850, p. Kalist Omejec (drugič) 1850—1862, p. Sal-

zagnali krik, da bi strogi poslovnik utegnil koristiti le Čehom in njihovim zaveznikom na desnici, da bi morda celo omogočil prej. Injo vedno, ki bi se posluževala poslovnik proti nemški manjšini.

Ko so minoli teden ravno isti ustavovni veleposredniki zopet sprožili misel, naj zbornica premeni poslovnik, hitro jim je radikalno nemško časopisje zamašilo usta, zvezalo roke. Nemške stranke pač hočejo zadušiti češko obstrukcijo, toda sami sebi ne dajejo vezati rok. Ali ni to dvojna mera? Ugibali so dolge ure, prosili vlado, Poljake, Rumune in nemške konservativce, da jim pomagajo steti češko obstrukcijo. Zahtevali so, naj predsednik vrže vrv češkim poslancom okoli vrat. Vlada in imenovane stranke so jim odgovarjale: Kar hočete, da se vam ne stori, to tudi vi drugim ne storite.

Močnejša obstrukcija.

Dajstvo, da so levičarske nem. stranke poskušale s silo zadušiti češko obstrukcijo, je v prvi vrsti v »Slovenski zvezi« razburilo duhove ter večerj pospešilo sklep, da se »Slov. zveza« pridruži obstrukciji ter s češkimi poslanci dogovori o nadaljnjem skupnem postopanju. Ta sklep je iznenadil nemško levico ter ji zmedel račune. Uvideti morajo, da ni še zaspala slovenska vzajemnost.

Poljaki.

Največ je bilo odvisno od Poljakov. Zadnje dneve so jim prijazno stiskali roke ter jih vabili v nemško kolo. Poljaki so nekaj časa omahovali, končno pa prijazno, a odločno odbili sponzo. Danes je namreč sklenil poljski klub naslednji odgovor na nemško vabilo:

»Poljski klub je mnenja, da je uporaba poslovnik stvar in naloga predsedstva, katero naj po določbah poslovnik vodi razprave v zbornici; v dvoljnih sluščajih naj odloča zbornica. Poljski klub hoče od sluščaj do sluščaj določati svoje glasovanje.

Poljski klub pa nadalje izrazi svoje trdno in že večkrat izraženo prepričanje, da naj se sporazumé obeh narodnosti na Češkem, ob enem pa čimprej predrugači poslovnik, kar bi bilo najboljšo sredstvo proti zmedenim razmeram v zbornici.

Poljski klub bode vedno silil na to, da že izdelani načrt novega poslovnik pride na dnevni red med prvimi predmeti.

Ta odgovor je vitez Jaworski danes izročil pismeno dr. Luegerju. kot načelniku levičarskega izvrševalnega odbora. Kakor kaže, je v poljskem klubu zmaga struja, ki se zaveda svoje dolžnosti tudi nasproti slovanski javnosti ter noče delati tlake nemškimi šovinistom. Poljaki sicer tudi v bodoče ne bodo podpirali češke obstrukcije, vendar pa Čehom tudi ne padejo za vrat.

Posledica utegne biti, da bodo morale nemške stranke same misliti na to, kako olajšajo Čehom pot iz obstrukcije. Če niso Nemci že prodali vse politične razsodnosti, je to tudi edino sredstvo, s katerim je mogoče napraviti nujno potrebni red v zbornici. To pa se bržčas ne zgodi do praznikov, marveč se bodo vršila pogajanja do bodočega zasedanja, ki se prične sredi aprila. Bog daj ljudem pamet, da Čehom omogočijo časten izhod iz parlamentarne zasede.

Italijani

niso zadovoljni s pravoslovno fakulteto v Roveredu, marveč zahtevajo popolno italijansko vseučilišče v Trstu. V tem smislu so danes vložili tudi interpelacijo na min. predsednika in naučnega ministra. Iz nevolje

vator Pintar 1862—1878, p. Kalist Medić 1878—1895, p. Hugolin Sattner od l. 1895.

Prva kaplana sta bila p. Gabrijel Martinic in p. Klavdij Medic, torej je imela župnija že tri Medice med duhovnimi pastirji. Sedanji kaplani so: P. Sigmond Zega, p. Adolf Čadež in p. Bonaventura Resman. Vmes je pastirvalo veliko število duhovnih pomočnikov, katerih imena navajati bi bilo predolgo. Imenujem tukaj le p. Beniamina Fabjana, ki še živi in je imel štirideset dolgih let nepretrgoma krščanske nauke ob nedeljah in praznikih popoldne, tako, da bi se mu res spodobila svetinja za 40letno nepretrgano delovanje na enem polju.

Skoda, da ni nobene kronike, sicer bi se zvedelo iz nje marsikaj zanimivega. N. primer: Kak duh je vel v začetku prošlega stoletja, kako je bila cerkev vezana v vseh rečeh.

L. 1817. je prosil p. Leonard Kesar knezoškof ordinarijat, da bi smel v cerkvi moliti sv. križev pct. Ta prošnja se je ponovila l. 1844.

Leta 1845. je bil 12. decembra v Ljubljani velik potres, ki je precej poškodoval

proti vladi so se delali, kakor bi hoteli podpirati češko obstrukcijo. Zahtevali pa so od čeških poslancev, da jim zagotovijo pomoč glede vseučilišča v Trstu. Dr. Pacak pa jim je v imenu češkega kluba odgovoril, naj se glede sedeža ital. vseučilišča preje dogovore s Slovenci. Italijani hočejo nadalje na svojo roko postopati proti vladi.

Današnja seja

je bila mirna. Nad tri ure so zapisničarji čitali interpelacije, nato sta bili dve glasovanji po imenih, ob 5. uri je zbornica nadaljevala razpravo o nujnem predlogu glede premembe obrtnega reda.

Ob 7/6. uri predlaga posl. Winter konec razprave, Klofač pa o tem predlogu glasovanje po imenih. Za ta predlog so poleg čeških poslancev glasovali tudi slovensko brvaški poslanci.

Predlog je bil s 127 proti 70 glasovi vsprejet. Poslanec Ryba je govoril o nemškem napadu na češko društveno hišo na Dunaju Čehi in Jugoslovani so burno klicali, kje je Körber, da bi odgovoril na interpelacijo. Klofač je dolžil Körberja, da je on povzročitelj napada in zaklical konec govora »Pfui Körber«. Konec seje je bil ob 7. uri zvečer.

Rusko-japonska vojska.

Kuropatkinovi načrti.

Neki francoski časnikar je imel pogovor s Kuropatkinovim adjutantom. Adjutant je dejal, da Kuropatkin svojega glavnega stanu ne bo imel v Harbinu, niti v Mukdenu, ampak v Liaojangu. mej Mukdenom in Niuhvangom, kjer je sedaj velikansko rusko taborišče. Glede časnikarstva se je Kuropatkin nedavno izrazil: »Časnikarji bodo svojim časopisom lahko vse poslali, kar bodo hoteli, pod pogojem, da ne izdajo gibanja ruskih čet. Jaz zahtevam samo resnico.« Kuropatkin upa, da bo že julija meseca popolnoma obračunal z Japonci. Ruske vojske, ki so že v Koreji, bo sedaj poklical nazaj, da nobenega vojaka brez uspešno ne žrtvuje. Kuropatkin se hoče z velikansko silo navaliti na Japonce. Pri teh operacijah bo sodelovalo tudi rusko baltičsko brodovje, ki se bo združilo z onim ruskim brodovjem, ki je že v vzhodni Aziji. »Damo Japoncem nauk,« dejal je Kuropatkin, »poidemo, ko jih premagamo v Mandčuriji in Koreji, na sprehod na njihova otočja. Ako moja beseda velja, mirovne pogodbe ne bomo podpisali drugje, nego v Tokiu.« — Milo sumljivo je, da bi ruski merodajni vojaški krogi se o svojih načrtih izražali napram časnikarjem.

Japonske naide.

Petrograd, 16. marca. Japonski časniki odločno zahtevajo od vlade, naj po slavno (?) dokončani vojski kot prvo točko postavi med mirovne pogoje vračitev otoka Sahalina.

Port Artur.

Nagasaki, 16. marca. General Kuropatkin je brzojavil portarturskemu trdnjaskemu poveljniku, naj brani trdnjavo v vsakem slučaju s tamkajšnjo posadko do zadnjega moža. On pa bo skrbel, da zbere vsaj 300.000 mož kot izdatno vojno moč.

Berolin, 16. marca. Iz Londona v Petrograd javljeno poročilo, da so Rusi zapustili Port Artur, je vzbudila v Petrogradu dobro voljo; žene in otroci so pač večidel zapustili Port Artur, a vojna moč je še vedno v mestu.

omet na oboku, zlasti pa piramide na cerkveni fasadi. Skoda je bila tako obilna, da je morala pomagati vladi.

L. 1847. so postavili lep križ na samostanskih stopnjicah tik cerkve, ki ga verniki še danes močno časte.

Leta 1851. je prosil p. Kalist Omejec knezoškofijasto dovoljenja, da se sme pridigati o porejunktuli.

L. 1851. je bila vpeljana bratovščina presv. Srca Jezusovega.

Leta 1895. je bil ponoči 14. aprila ob 11. uri 17 minut velikansk potres, ki je cerkvi zadal mnogo škode in je še vsem v živem spominu.

L. 1896. in 1901. se je obhajal v župniji sv. misijon. Misijon so obakrat vodili patri frančiškani.

L. 1902. je bila prvokrat kanonična vizitacija. Prevzvišeni knez in škof dr. Anton Bonav. Jeglič je prišel dne 10. aprila ob 6. zjutraj v župnijsko cerkev, pridigal, maševal, si ogledal vse v njegovo področje spadajoče stvari v cerkvi in pisarni, potem se pa ob 10. odpeljal v šišensko cerkev in šolo. Pop. ob 3. je obiskal cerkev in šolo na Viču. (Dalje prih.)

Berolin. Tukajšnje rusko poslanstvo je izročilo nemški vladi oficijelno noto, v kateri naznanja, da je admiral Makarov položil podmorske mine okrog poluotoka Kvantunga. Ladje morajo pet milj oddaljene od poluotoka razobesiti zastavo svoje države, ako hočejo v Port Artur ali kako drugo na poluotoku ležečo lukso. Ruski čolni jih bodo potem spremlili v zaželjeno lukso.

Vojska na suhem.

Petrograd, 16. marca. Dopisnik ruske brzojavne agenture poroča iz Port Arturja: Tu vse mirno. Sovražniki ni nikjer videti. Veliki knez Ciril je došel.

London, 16. marca. Pričakovati je važnih dogodkov, ker so Japonci poslali vse dopisnike iz Fongjanga in Andžu v Seoul, kjer naj pričakujejo novih dovolilnih listin.

Petrograd, 16. marca. Iz Port Arturja se poroča: Dopisnik »Novega Kraja« poroča iz Sanhuančenga o težkočah, katere morajo ruske čete premagati na svojem prodiranju. Vendar pa se splošno kaže med vojniki vztrajnost in navdušenje.

Pariz, 16. marca. Ruski poslanik Nelidov je izrazil v nekem pogovoru popolno zaupanje, da ostane vojska lokalizirana. Kitajska zamore sicer Rusijo res vzne mirjati, toda cesarica ne bo hotela prelomiti nevtralnosti. Po njegovem mnenju, ni tri do štiri mesece pričakovati na bojišču nič odločilnega.

Kolin, 16. marca. Petrogradski dopisnik »Köla. Ztg.« poroča o rusko-angleškem položaju in trdi, da mora biti Rusija radi razmerja z Anglijo in raznih dogodkov v Perziji, Tibetu in Afganistanu na vse pripravljena. Uradno so sicer razmere med Rusijo in Anglijo popolnoma korekne in urejene, vendar pa mora biti Rusija zelo oprezna.

London, 16. marca. 10.000 Japoncev je na poti proti Niuhvangu (?)

Petrograd, 16. marca. En ruski vojni kor je došel iz Evrope v Harbin. 15. vojni kor bo v kratkem iz Moskve in 10. vojni kor iz Harkova odšel na bojišče. Pri dohodu generala Kuropatkina v vzhodno Azijo bo ondi 200.000 mož, nakar se takoj prične izvrševati ofenzivni program. Kuropatkin pride v Mukden 23. marca.

Zveza mej Kitajsko in Japonsko.

Berolin, 16. marca. »Berl. Tagbl.« poroča iz Tokio: Uradno se naglašja, da nima Japonska ničesar proti koncentraciji kitajskih čet ob mandžurski meji, da le Rusija nasprotuje zavarovanju kitajske meje s kitajskimi četami. Japoncem se zdi to popolnoma umestno, da Kina v varstvo svoje nevtralnosti koncentrirajo čete, ker se že s tem lahko vojna lokalizira.

Petrograd, 16. marca. Čudna poročila prihajajo dan na dan. Dasiravno Japonska uradno zanikuje, vendar imamo važne dokaze, da je med Kitajsko in Japoncem tajna zveza. Le na japonski poziv pošlje Kitajska 80.000 popolnoma evropske izurjenih vojakov na mejo. Instruktorji te armade so japonski častniki. Rusija mora del svoje vzhodnoazijske armade pustiti ob meji, da odbije morebitne napade teh čet. Japonci načrt je, rusko armado kolikor mogoče razdvojiti. Govori se, da bo morala v slučaju kitajske vstaje intervenirati Francija. Tudi se že govori o raznih komplikacijah, ki bi jih povzročila ta intervencija. Veliko zanimanje zbujajo vest z Dunaja, da zadnji čas japonski in turški poslanik posebej intimno obujeta.

Dunaj. Londonski časopisi priobčijo jejo maloverjetno poročilo, da se je na Kitajskem pričela bokerska vstaja v večjem obsegu nego pred leti in da je kitajski cesarski dvor že pobegnail.

Napad na rusko banko.

Petrograd, 14. marca. Ruski brzojavni agenturi se brzojavlja iz postaje Novi Buhara ob transkapiški železnici: sedem s puškami in bodali oboroženih roparjev je napadlo v kavkaški opravi filijalko ruske kitajske banke in ranilo dva ravnatelja in še neko drugo osebo. Uradniki so prestrašeni poskakali iz družnega nadstropja ter se nevarno poškočovali. Nato so pobegnili roparji, ne da bi kaj odnesli.

Transport ruskih vojakov.

Petrograd. Višji intendant v vojnim ministrstvu, Raskovski, poroča: Vsi vojniki so preskrbljeni s toplo obleko. One čete, ki pridejo na bojišče po 28. marcu, ne dobe več gorkih oblačil. Sprva je nekaj vojakov na Bujkalskem jezeru, ki so prišli lahko oblečeni, močno trpelo ter jih je celo nekaj zamrznilo, in je zato vojska gosposka v Irkutsku takoj nakazala 20.000 rubljev, da se temu odpmore. Čete, ki odrinejo v aprilu proti vzhodu, dobe spodnje suknje iz debelega blaga in nič gorkoga vrhnega oblačila. Čete dobe po enkrat na dan gorko jed. V okolici Irkutsk je baje pomanjkanje mesa. Zato so naročili konserv za 500.000 obedov.

Napad na Sahalin.

Petrograd, 16. marca. V sled pretečega napada Japoncev na poluotok Sahalin je tamošnja oblast priobčila naredbo, da

imajo jelniki, ki hočejo na boj zoper Japonce, v tem popolno slobodo. (Na otoku Sahalin je mej 28.000 prebivalci 5000 kaznivencev.)

Obstrukcija v državnem zboru.

Dunaj. Večera so imeli Mladočeši, češki agrarci, Jugoslovani in Rusini skupno konferenco. Razpravljali so o taktičnih vprašanjih. Imenom »Slovenske zveze« je izjavil dr. Susteršič, da je klub sklenil, pristopiti obstrukciji. Dr. Ferjančič in Romančuk sta izjavila, da božeta njih stranki podpirali češko obstrukcijo.

Ogrsko.

V večerajšnji seji državnega zbora je zbornica nadaljevala indemitetno razpravo. Poslanec Molnar je obsojal vladni sistem grofa Tisze. Fin. minister Lukacs je izjavil, da je v interesu države in davkoplačevalcev, da sedanje nezakonito stanje (ex lex) čimprej preneha. Vlada ima roke zavezane glede državnega gospodarstva. Govorila sta še dva poslanci.

Uradni list priobčuje od cesarja potrjeni rekrutni zakon. Vojaški nabori se začno v ponedeljek.

Gospodarski odsek državne železnice je vzprejel zakonski načrt glede začasne ureditve trgovinskih odnosov k Italiji in glede razprav, da se končno uredi trgovinske razmere z Italijo in Nemčijo.

Oboroževanje na Portugalskem.

Portugalska vlada je sklenila pomnožiti obmejne posadke in v poklicati nadomestnike. Časopisi to razumevajo kot očitno mobilizacijo.

Combesova blamaža.

V francoski zbornici se je 16. t. m. nadaljevala debata o vladni predlogi glede odstranitve kongregacijskega pouka tekom petih let. Poslanec Cailloux je predlagal dobo 10 let in je utemeljeval svoj predlog s slabimi posledicami tega zakona v finančnem oziru na državne zaklade in proračun občin. Dasiravno je bil Combes proti temu predlogu, vendar ga je zbornica vzprejela z 282 proti 271 glasovi.

Iz brzojavk.

Dunaj. Med nemškimi in češkimi dijaki je prišlo večerj zvečer na trgu sv. Stefana do spopada, katerega sta se udeležila tudi vsenemški poslanec Franko Stein in češki poslanec Klofač. D šla policija je napravila mir ter aretirala dve osebi.

Dunaj. K pogajanjem med Jugoslovani in Italijani se poroča maloverjetna vest, da so Jugoslovani rekli, da se bodo tudi ti potegovali za italijansko vseučilišče v Trstu, ako jih Italijani podpirajo v zahtevi ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Dunaj. Dr. Lueger je na nekem shodu dejal, da je sprememba poslovnik parlamentarnim potom nemogoča, ker bi bila po pomenskih glasovanjih preprečena. Ako se potrgajo vse vrvi, tedaj se bo reklo: »Red se mora napraviti.« Proti volji Nemcev in proti volji Čehov bo kdo prišel in dejal: »Sedaj sem jaz tu in vi nimate nič govoriti.«

Budimpešta. Marčna slavnost 15. marca se je po deželi obhajala mirno, le v Budimpešti je došlo do nemirov. Velika množica delavcev je šla skozi mesto in pobijala okna. Skode je okrog 150.000 K.

Praga. Vodstvo nemške napredne stranke je izročilo ministrskemu predsedniku dr. pl. Körberju memorandum, v katerem je izražena želja, naj se napravijo pri praški električni cestni železnici dvojezdni napisi.

Varšava. Nasproti v inozemstvu se razširjajočim vestem o mobilizaciji trdi avstro-ogrski generalni konzulat, da vesti o mobilizaciji in vpoklicanju nadomestnikov iz Ruske Poljske niso resnične.

Berolin. Odranitev § 2. jezuitskega zakona v zaveznem svetu je bila vzprejeta s 29 proti 25 glasovi. Stiri države se glasovanja niso udeležile.

Berolin. »Berliner Tagblatt« poroča: Na Filipinih je vzbuhnila zopet vstaja rodu Morov.

Berolin. Več ruskih državljanzov, med njimi 12 dijakov, so na nekem shodu protestirali zoper postopanje nemške vlade, ki je izgnala več inozemcev. Zato so d. bili ukaz, naj tekom osmih dni zapuste državo, sicer bodo siloma prestavljeni na rusko mejo.

Berolin. Tukajšnji ruski nihilisti so imeli shod, na katerem so sklenili nabirati za rusko revolucionarno literaturo.

Kijev. Večina dijakov na tukajšnji univerzi je mirnih, le ždi prirejanje nemire in dele uporne spise. Policija je 60 dijakom vzela legitimacijske karte.

Carigrad. Radi dogodkov v Makedoniji je porta naročila 90 novih topov.

Vigo. Nemški cesar se je sestel tukaj s španskim kraljem Alfonzom. Cesar se je pri d. hodu v mesto tako slabo počutil, da ni mogel sprejeti mestnih oblastnj. Odpotoval je proti Gibraltarju.

Sofija. Tu prične izhajati tednik »Sveti delci« v bolgarskem, srbskem in francoskem jeziku in bo bojno glasilo za konfederacijo balkanskih držav in za avtonomijo Makedonije. Ustanovi se tudi nova federacijska stranka.

Novi York. Iz Južne Amerike se poroča o prvi volilni zmagi socialistov; v Buenos Airesu je namreč prejel pri obdinskih volitvah en socialist. Drugje ni v Južni Ameriki nobene organizovane delavske stranke.

Belgrad. Iz verodostojnega vira se poroča, da se v kratkem razglasi ukaz, s katerim se imenuje generalni adjutant polkovnik Popović za poveljnika vojaške akademije. Istotako je tudi sklenjeno imenovanje polkovnika Jurčića Sturma za generalnega adjutanta. Sturm, bivši pruski častnik, je v zarotniškem in protizarotniškem vprašanju popolnoma nepristranski. Priča-kuje se, da se poslanski vrnejo v Belgrad šele ta teden.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. marca

»Slovanska zveza« državnih poslancev na Dunaju je, kakor smo že sporočili, ruskemu poslaniku izrazila simpatije za rusko armado v vojski z Japonci. Ruski veleposlanik na Dunaju, grf. Kapnist, je odgovoril v ruskem jeziku: »Čast mi je bila, da sem prejel Vaše pismo, v katerem v imenu »Slovanske zveze« izražate simpatije za Rusijo in željo, da bi zmaga ruska armada v vojski z Japonci. To hočem naznaniti svoji vladi ter Vas prosim, da blagovolite »Slovanski zvezi« v imenu moje domovine za to izjavo izreči toplo zahvalo.«

Prešernov spomenik ne bo letos postavljen. Odboru nedostaja 25.000 kron. Dokler ne bo ta svota zbrana, mora ostati spomenik v livarni na Dunaju. Odbor je radi tega izdal nov oklic za nabiranje darov, da more dobiti spomenik iz livarne.

Odlikovanje. Ocarajnega tajnika v Litiji, g. Martina Jeretina, je cesar odlikoval z zlatim zaslužnim križcem.

Smrtna kosa. V Gorici so pokopali g. Ivana Korena, učitelja v Mavhinjah, ki je umrl v bolnišnici usmiljenih bratov po dolgi bolezni, star 43 let. — V Kobaridu je umrl g. Andrej Schlunder, posestnik in trgovec, star 69 let. — Umrl je po dolgi bolezni brat Tobija Kovarčič, brat-lanek frančiškanskega samostana v Novem Mestu. — Umrla je v Novem Mestu po dolgi in hudi bolezni gospa Frančiška Wepustek, trgovka in hišna posestnica, v lepi starosti 82 let.

Iszseljevanje v Ameriko. Leta 1908. so razne parobrodne družbe prepeljale 943 358 oseb na medkrovi v New York. Izmed družb, ki so v Avstriji oblastveno potrjene, jih je prepeljala parobrodna družba »Red Star Line« (Praga Rudolfske zvezde) in sicer je prepeljala v 51 voznjah 54 726 oseb, medtem, ko je prepeljala Hamburg Amerika Linie v 103 voznjah 94 125, Severno nemški Lloyd v 89 voznjah 89 503 oseb in Compagnie generale Transatlantique (Havre) v 59 voznjah 51 454 oseb.

Tat požigalec. Nevaren tat je prišel v neko hišo v Žirovnico v noči na 16. t. m. ter je — zažgal. Dve postelji sta zgoreli. Tat je potem skočil skozi okno. K sreči so domači ogenj pravočasno zapazili, sicer bi bila pogorela vsa vas s 37 hišami.

13 000 laških delavcev je prišlo letos že preko Pontafija v Avstrijo. Se več jih pride po Veliki noči.

Kongres pekovskih mojstrov iz Avstrije in Ogrske nameravajo prirediti pekovski mojstri v Zagrebu meseca julija. S kongresom bo spojena izložba strojev.

Električno železnico Opotija Lovrana Roka nameravajo zgraditi. Dovoljenje za tehnične priprave je dobil stavb. svetnik Stummer pl. Trunfels z Dunaja.

Poštni pomožni uradniki. Dne 15. t. m. se je vrnil na Dunaj shod vseh društev pomožnih poštinih uradnikov tostranske drž. polovice, katerega so se udeležili tudi poslanci Povše, Hfinann-Wellenhof in Malik. Vzprejeta je bila resolucija, v kateri so omenjene zahteve pomožnih uradnikov. Prisotni poslanci so obljubili, da bodo kolikor mogoče podpirali zahteve pomožnih uradnikov.

Nesreča na Hrušici. Z Jesenic se poroča, da se je pri zgrabi železniškega predora usula zemlja na minerja Jožefa Mešeca, ki je vsled dobljenih poškodb umrl.

Mrtvega so našli v Dragomerju, okraj ljubljanske okolice, 60 let starega Petra Smrtnika. Vzrok: preobilo zavžito žganje.

Društvo »Kamnik« v Kamniku vabi k predstavi, katero priredi v dvorani »Kamniškega doma« v nedeljo, dne 20. sušca t. l. »Znamenje v gozdu

ali sv. Jožef naš varuh«. Igra iz viteških časov v treh dejanjih. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Sedeži prve do tretje vrste po 1 krono, tretje do šeste vrste po 80 vin; ostali sedeži po 60 vin. Stojšče po 40 vin.

Ljubljanske novice.

Sestanek delavstva in dljaštva. Včeraj se je vršil sestanek zaupnikov ljubljanskega slovenskega krščanskega socialnega delavstva, na katerem sta o dogodkih na dunajskem vaeuilišču poročala gg. stud. iur. Kremžar in stud. phil. Marinko. Poročilo pričbimo jutri.

Hotel »Union« v Ljubljani prično zidati takoj po Veliki noči. Stavba bo gotova do meseca julija 1. 1908.

Krščanska ženska zveza ima, kakor je bilo naznanjeno že v sobotnem »Slovencu«, javno predavanje jutri ob 4. v knegoškifjski palači v pritličju na desno. — Predaval bo dr. E. Lampe. Ker bo predavanje vrlo zanimivo, se pričakuje obilna udeležba.

Koncert društvene godbe vrši se jutri zvečer v »Narodni kavarni«. Gosposke ulice. Začetek ob 9 uri zvečer. Vstop prost.

Tamburaški klub »Šiška« je svojo veselico preložil radi nekih zadržkov na nedoločen čas.

Nezgoda na cesti. Na Tržaški cesti je včeraj dopoldne neka ženska z vpreženim vozom podrla na tla posestnico Heleno Jerovnik s Hrušovega in jo povozila. Žena se je pri padcu precej poškodovala.

Tatinski dečki. Policia je predvčerajšnji prišla tri dečke v starosti od 8. do 13. let, ki so kradli po mestu, v hišah, prodajalnicah in na delavnih prostorih.

Na Vestfalsko. Včeraj je odpotovalo 66 delavcev na Vestfalsko.

Pisar Tuma zopet aretiran. Zaprli so včeraj brezposelnega pisarja Viljema Tuma stanujočega v Florijanskih ulicah št. 6. Isti je ukradel kleparju Antonu Pitterju, pri katerem je stanoval, zlat prstan z dragocnim kamnom in dve stanski podobi z okviri vred. Prstan je prodal pri zlatarju Meisetzu, podobici pa pri starinarju Sirku na Sv. Jakoba nabrežju. Strojilo je zapil.

Iz Amerike je včeraj došlo 35 oseb v Ljubljano.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi danes ob 9 uri zvečer v gostinskih prostorih »Narodnega doma« predavanje. Po predavanju je zabavni večer, na katerem bo skrbel za zabavo društveni pevski zbor. Gg. člani in prijatelji društva se vabijo k obilni udeležbi.

Društvena godba koncertuje v soboto v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«.

Prvo hrvatsko društvo »Kolo« v Ljubljani pozivlja svoje člane na redni društveni sestanek, ki bo v nedeljo, 20. t. m., v društvenih prostorih v restavraciji pri »črnem orlu«, Gosposke ulice št. 3 ob 8. uri zvečer.

Restavrater g. Novak ponesrečil. Danes dopoldne pripeljal se je po cesti proti koliziju restavrater Friderik Novak iz švicarije v prav hudem dru in se je na ovinku pri Bleiweisovi cesti voz prekucnil. Novak je padel z voza in se na glavi precej poškodoval, konj je ušel in dirjal po Bleiweisovi cesti, dokler ga ni neki delavec prijel. Novak se je odpeljal z izvoščekom domov.

Koncert »Glasbene Matice«. Za nedeljski koncert, ki se bo ob pol 5. uri popoldne pričel, ima pevski zbor (moški in ženski) v nedeljo dopoldne ob 11. uri v dvorani »Narodnega doma« glavno skušnjo. Vstop k tej skušnji poslušajočemu občinstvu ni dovoljen.

Književnost in umetnost.

*** Repertoire slovenskega gledališča** Danes gostuje gospa Irma Polakova v igri s petjem »Odstopnje do stopnje«. V II. dejanju je vložen koncert, pri katerem poje gospa Polakova vložke: »La serenata« G. Brage, gđ. Kalivodova arijo Olimpije iz opere »Hfinannove pripovedke«, gospa Glivarčeva novo angleško pesem »Čar« in g. Betetto pesem F. S. Vilharja »Kada mi zvezdo«. Gospa Polakova poje tekom igre še sledeče pesmi: »Ljubim te« (valček) N. pl. Zubova, »Pesem v rabe« (valček) Fr. Wagnerja in K. Kappellerja »Enkrat imel sem opico«. Gosp. režiser Lier poje nov kuplet »Ljubezni prve zlati čas«. — V soboto, dne 19. t. m. je častni večer gosp. tenorista Orželskega.

*** Parmove »Amazonke«** so vzprejela za provzajanja razna nemška gledališča, mej njimi gledališči v Monakovem in Hamburgu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 17. marca. Izkrcaje Japoncev v Nučvangu se pričakuje v ponedeljek. Do tedaj bo morda luka prosta ledu. Kitajski načelnik železnice postaje je dobil nalog, da v tem slučaju s svojim osebjem takoj zapusti Nučvang. Za to potreben vlak je že pripravljen.

Soul, 17. marca. (Kor. urad.) Korejski trgovski predstavnik v Kōngjengu ob reki Tumen je dobil obvestilo ruskega generala v Vladivostoku, da Ruska smatra Korejo kot vojskujočo se vlast. Radi tega bo 2000 korejskih vojakov šlo prihodnji teden iz Soula proti severu. Japonci trdijo, da v velikem številu rusko topničarstvo dela na severnem bregu reke Jalu utrdbe. Znatna ruska moč se je utaborila v utrjenem mestu Kudšang. Poročila domačinov trdijo, da je združena ruska vojna moč prekoračila reko Jalu. Pustila je zadaj le manjše oddelke za stražo. Pred 14. dnevi so bile japonske prednje straže v Nyantungu; od tedaj zahodno od reke Jalu ni nobenih Japoncev.

Petrograd, 17. marca. V ladjedelnici v Nikolajevu na Črnem morju se grade sedaj tri ruske hitre torpedovke, ki bodo veljale poljudni milijon rubljev. Nekaj drugih ruskih vojnih ladij bo tudi skoro izšlo iz te ladjedelnice.

Kolonja, 17. marca. Kölnische Zeitung poroča iz Hamburga, da so oblastni v L. bavi (Rusija) zabranile z konji napolnjenim ladjam odpluti iz pristanišča. Odstotni trgovci s konji so protestirali, izjavivši, da so konje nakupili še pred izdano izvozno prepovedjo.

Berolin, 17. marca. »Berl. Tageblatt« pravi, da bodo na vojski neudeležene vlasti protestirale, da rabijo Japonci liditne bombe, napolnjene s strupenimi plini, kar je po kongresu v Hsagu izrečno prepovedano.

Praga, 17. marca. Tu se jutri vrši velik koncert na korist ruskemu »Riečemu križu«.

Boksarji se gibljejo.

Petrograd 17. marca. Poroča se, da se zopet gibljejo »boksarji« na Kitajskem. Ako se zdaj ponovi ta vstanek, utegne postati za tuja in za vladu še mnogo nevarnejši, nego je bil zadnji. Kitajski dvor je že vse pripravil, da se reši v notranjo ozemlje pred vstasi. Ker se kitajski dvor boji teh vatašev, je tudi pripravljen, nastopiti proti Evropejcem, zlasti proti Rusom.

Dunaj, 17. marca. V današnji seji državne zbornice je odgovarjal Körber na deško interpelacijo glede napada na češki »Narodni dom« v XV. dunajskem okraju. Körber je dejal, da je škoda 70 kron in da so se storili odstranili prej, predno je straža prišla. Proti inspektorju policijske straže je uvedena preiskava, ker ni izvršil zadostnih varnostnih naredb. Storiteli bodo kaznovani. Igrede proti Kubeliku v Lincu je Körber obžaloval in obsojal ter dejal, da ni bilo zadostno varnostnih naredb, vlada bo pa vedno strogo branila osebno prostost državljanov. Tisti, ki hočejo na ulico prenesti politiko, ne bodo imeli uspehov. Na včerajšnje mejklice na njegov naslov ne odgovarja. Bili bi le predmet za grajalni odsek. (Protestni klici pri Mladočehih.)

Dunaj, 17. marca. Mladočehi so predlagali debato o Körberjevem odgovoru. Pri dvakratnem poimenskem glasovanju je bil predlog odklonjen. Na to se je vršilo dobesedno branje došlih vlog.

Dunaj, 17. marca. Sanačna akcija v državnem zboru se nadaljuje. Trudijo se posebno Poljaki, ki se boje razpusta državne zbornice. Danes je imela nemška ustavna stranka sejo, v kateri je predlog Poljakov kot celoto odklonila. Nekateri poslanci so priporočali, naj se poskuša ustvariti boljše odnose z Lahi, ter so rekli, da bi se o ustanovitvi laškega vaeuilišča v Trstu dalo govoriti. Glede spremembe poslovnika v stranki ni soglasja. Danes popoldne ima sejo nemški izvrševalni odbor. Bati se je, da se izreče proti predlogom Poljakov.

Dunaj, 17. marca. Poslanec Esler in Perathoner sta danes vprašala naučnega ministra ali res namerava ustanoviti samostojno laško pravno fakulteto v Inomostu. Hartel je odgovoril, da vlada ne namerava umakniti svoje predloge o laški pravni fakulteti v Roveredu. Vlada hoče, da se jo parlamentarno reši.

Dunaj, 17. marca. V hotelu »Post« se je vršil včeraj slovanski shod. Udeležilo se ga je mnogo čeških poslancev. Ruski urednik Vergun je dejal, da avstrijski Slovani lahko računajo na to, da jih 100 milijonov Rusov ne bo pozabilo.

Zagreb, 17. marca. Radi odtrgane deske srbskega podpornega društva na vaeuilišču so bile tu demonstracije. Množica je piskala pred Frankovim stanovanjem.

Zagreb, 17. marca. Danes je prišel iz zapora župnik Jemeršič Množica mu je prirejala velike ovacije.

Praga, 17. marca. »Politik« pravi, da se bo Körber skušal ubraniti parlamentarne revolucije s tem, da po veliki noči ne bo sklical državnega zbora. V tem slučaju bi morale biti volitve za delegacijsko zasedanje v maju, že pred veliko nočjo.

Olomuc, 17. marca. (Kor. urad.) Papežev državni tajnik je pisмено sporočil stolnemu dekanu Klužu, da je sveti oče vprejel prostovoljno odpoved nadškofa Kohna. V pismu se pozivlje stolni kapitelj, naj izvoli kapiteljskega vikarja.

London 17. marca. (Kor. ur.) Vojvoda Cambridge je umrl.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

čas opazovanja	stanje barmetra, v mm.	temperatura po Celziju	vetr.	nebo	padavina v 24 urah v mm.
16. jut.	735,3	9,0	brezvetr.	oblačno	
17. 3 popol.	734,8	8,0	sl. jvzn. sl. jug		0,0

Srednja včerašnja temperatura 7,8°, normale 3,7°.

Zahvala.

Povodom smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega brata, oziroma svaka in strice, gospoda

Frana Widmar-ja,

c. kr. pošt. komisarja, katerega nam je tako nepričakovano in prerano ugrabila luta usoda, se nam je na tej bridki izgubi izrazilo od toliko strani odkritosrečno sožalje, da nas veže dolžnost tem potom izreči za primerne dokaze tolatilnega sočutja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo naj prisrčnejšo zahvalo.

Posebno se pa še zahvaljujemo dvornemu svetniku, visokorodnemu gospodu Moricu pl. Felicetti-ju in vsem drugim gospodom uradnikom c. kr. poštnega ravateljstva in poštnege urada v Trstu za poklonjene vence in za tako mnogo brojno udeležbo pri pogrebu blagega rajnega.

Osobito izrekamo našo iskreno zahvalo tudi c. kr. poštnemu komisarju gospodu dr. Ivanu Slejko-tu, kateri nas je s svojo tolažbo in z dobrimi nasveti tako požrtvovalno podpiral v boleznih in po smrti blagopokojniki ter nam bil res tolažba in tešilo v teh bridkih urah.

Ljubljana, 16. marca 1904.

Žalujoči ostali.

Spomnite se osirotelih otrok! Srečke otroškega zavetišča

za ustanovitev zavetišča za osirotele otroke.

1500 dragocenih dobrotkov v skupni vrednosti 60.000 K. Glavni dobitek v vrednosti 25.000 K. Cena srečke 1 K. — Žrebanje nepreklicno dne 22. aprila 1904.

Dobše se v vseh tobakarnah.

Uprava loterije za otroško zavetišče krščanske dunajske ženske zveze, Dunaj, Neuer Markt 3

379 10—4

V Planini pri Sevnici

je po ceni naprodaj

lepo zemljišče z novim poslopjem in gospodarskim orodjem vred.

Lepa in zdrava lega.

Nadatek 100 g.d., ostanek po dogovoru.

Pisane prave in naj se naslovljajo na

vdovo Marijo Woldo v Planini pri 453 3—3 Sevnici št. 49.

Pogrebno društvo bratovščine sv. Jožefa

bode imelo

19. sušca, to je na sv. Jožefa dan ob 4½ uri popoldne

v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana

svoj

letni občni zbor,

h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

455 2—1

Odbor.

Konsumno društvo Toplice, Dol., želi dobiti

poštenega in sposobnega poslovodje.

Plača po dogovoru. Službo je nastopiti tekom enega meseca. 465 2—1

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami
ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
HANNES KONRAD
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Istrsko vino

lastnega pridelka: teran, muškati ter belo
vino, dalje zajamčeno pristen tropinovec
se dobi pri

Antonu Ferlanu di Georgio
376 15-5 Rovinj, Istra.

Razpošilja se na drobno in debelo.

Poskusite
pristni
rastlinski
likér
'Florian'

Varstvena znamka.

Po okusu in zdravem
učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja teló,
Budí tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

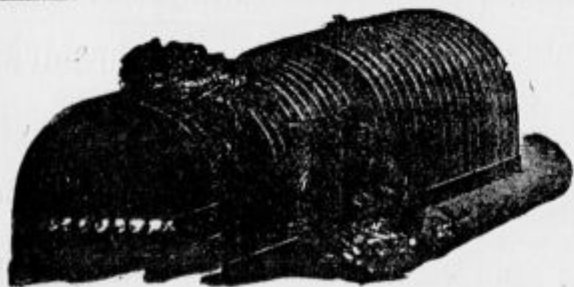
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo
brezplačno. 1741 55

Otvoritev ozir. prevzetje gostilne

Slavnemu občinstvu si dovoljujeva naznanjati, da sva
prevzela znano Vračkovo gostilno na Šentpeter-
skem nasipu št. 67 nasproti šentpeterske vojašnice.
Skrbela bodeva, da bode sl. obiskovalcem naše
gostilne postreženo vedno le z dobrimi gorkimi in mrzlimi
jedili in to proti nizki ceni.
Točila bodeva pristna istrijska in bizeljska vina in
marčno pivo iz prve slovenske pivovarne G. Auerjevih
dedičev v Ljubljani. — Za mnogobr. obisk se priporoča
Ludovik in Marija Schmuz.

468 2-1

Ščiti za krste,

da se iste v grobu ne
stlačijo,
najcenejše in najpopolnejše nado-
metilo za zidano grobnico.

Vis. c. kr. ministrstvo notr. zadev jih je odobrilo in dopustilo, da se
smejo uporabljati po vseh glavnih mestih.

Posebno se priporočajo z ozirom na bližnjo otvoritev
novega pokopališča in s tem zvezana prenašanja nanj.

V zalogi jih ima:

pogrebni zavod Frana Doberleta v Ljubljani.

1509 16

Preselitev modnega salona in trgovine s cvetkami.

Uljudno naznanjam, da sem svojo trgovino preselila v mnogo večje prostore 458 5-2
Pod trančo, tik Hradeckega mostu (dosedanje skladišče g. F. Urbanca.)
Posebno opozarjam častite dame na veliko zalogo dunajskih in originalnih pariških
modelov in prosim prav obilnega obiska s spoštovanjem
Postaja električne železnice.
Cerkveni šopki in vse vrste cvetlic se natanko po naročilu doma izdelujejo.

Jda Škof-Wanek.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor
„Kmetijskega društva Podkorenom“

ki bode

dné 10. aprila 1904

na Belo nedeljo, popoldne ob 4. uri,
v zadružni hiši.

SPORED:

1. Poročilo o računu za l. 1903.
2. Odobritev računa.
3. Volitev tretjine odbornikov.
4. Volitev nadzorstva.
5. Morebitni nasveti.
6. Volitev razsodništva.

Podkorenom, dné 12. sušca 1904.

Načelstvo.

V slučaju, da bi prvi zbor ne bil sklepčen, skliče
se vsled pravil § 36. drugi občni zbor ob 5. uri z
istim sporedom. 466

Organist in cerkvenik
išče službe. 439 3-2

Več pov. upravništvo »Slovenca«.

Veljavne vozne listke in natančni pouk
izseljencem dobiti je v moji pisarni, Kolo-
dvorske ulice šte. 41.

35 11

Karol Rebek.

Razpis.

Radi oddaje zgradbe novega jednorazrednega šolskega
poslopja v Podgradu (Maichau) prerač. z vodnjakom vred na 20 703 K
15 h, razpiše se črtna obravnava na dan

6. aprila 1904, ob 10. uri dopoldne

v uradnih prostorih županstva občine Šmihel-Stopiče v Kandiji.

Pisnim z 1 K kolekovanim ponudbam naj se priloži 10% varščina troškov tega
dela ali pa vseh del, na katere se ponudba glasi, in ponudilo naj bo zapisano s številkami in
besedami kakor tudi naj iste obsegajo izrečno opombo, da so dotičnemu oferentu vsi po-
goji, troškovnik in načrti dobro znani, in da se istim brezpogojno podvrže.

Omenjena varščina znaša za

1. zidarsko delo	1190 K — h	6. kleparsko delo	39 K — h
2. kamnoseško delo	17 „ — „	7. slikarsko „	25 „ — „
3. tesarsko delo	344 „ 50 „	8. steklarsko „	22 „ — „
4. mizarstvo „	98 „ — „	9. pečarsko „	37 „ 50 „
5. ključavničarsko delo	130 „ — „		

Take ponudbe se bodo sprejemale pri c. kr. okr. šolskem svetu v Rudolfovo do
9. ure zgoraj navedenega dneva; na pozneje došle ponudbe se sploh ne bo oziralo.

Navedene dele stavbenega elaborata in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v
navadnih uradnih urah pri podpisani oblasti.

C. kr. okrajni šolski svet.

Rudolfovo, dne 12. marca 1904.

Krojaški salon za gospode
Ivan Magdić
Ljubljana, Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po
najnovejših journalih iz najmodernejšega in najbolj-
šega tu- in inozemskega blaga.

292 26-8

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri tveganjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka — Promene za vsako tveganje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 307